

Про стан забруднення атмосферного повітря у м. Києві і Київській області в червні 2026 року за даними спостережень Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського

У червні систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводились Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 15-ти стаціонарних постах (ПСЗ)*. На ПСЗ № 20, спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії.

Місто Київ. Для визначення рівня забруднення повітря в червні було відібрано і проаналізовано 6387 проб, у яких визначалось 19 забруднювальних домішок. Основні – завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю і діоксид азоту. З специфічних домішок визначались сірководень, фенол, фтористий водень, хлористий водень, аміак, формальдегід, 8 важких металів. Їх склад визначався в залежності від викидів шкідливих речовин в атмосферу від підприємств, які розташовані в зоні поста спостережень.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК) речовин у повітрі населених міст. ГДК розподіляються на середньодобові (ГДКс.д.) і з ними порівнюються середні концентрації, та максимально разові (ГДКм.р.), з ними порівнюються разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

Для оцінки якості повітря використовується індекс забруднення атмосфери (ІЗА), який розраховується як сума поділених на ГДК середніх концентрацій забруднювальних речовин. За допомогою нескладних розрахунків величина ІЗА приводиться до величини концентрацій діоксиду сірки у долях ГДК. Згідно існуючих методів оцінки рівень забруднення вважається низьким, якщо ІЗА нижче 5,0; підвищеним – при ІЗА від 5,0 до 7,0; високим – при ІЗА від 7,0 до 14,0; дуже високим – при ІЗА рівним 14,0 та більше.

У червні за ІЗА рівень забруднення повітря загалом по місту характеризувався, як високий. По території міста рівень забруднення відрізнявся: на двох постах він характеризувався, як низький, на чотирьох – як підвищений, на восьми – як високий. На одному пості ІЗА не розраховувався тому, що визначалась лише одна домішка.

Загалом по місту у червні відмічались підвищені середньомісячні концентрації трьох забруднювальних речовин (другого та третього класу небезпеки): діоксиду азоту – на рівні 2,8 ГДКс.д., діоксиду сірки – 1,2 ГДКс.д. формальдегіду – 1,5 ГДКс.д. (таблиці 1, 2).

Середньомісячні концентрації завислих речовин на постах спостережень були у межах 0,4 – 0,6 ГДКс.д. Максимальні концентрації на усіх постах були у межах 0,2 – 0,3 ГДКм.р.

Вміст діоксиду сірки у повітрі за середньомісячними концентраціями перевищував рівень санітарно-гігієнічних нормативів на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Середньомісячні концентрації діоксиду сірки були у межах 1,1 – 1,4 ГДКс.д.. Максимальні концентрації на постах міста були на рівні 0,2 ГДКм.р.

* - відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднювальних речовин проводиться згідно РД 52.04-186-89.

Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю на всіх постах і по місту були у межах 0,1 – 0,7 ГДКс.д. Максимальні концентрації на вулиці Інженера Бородіна (ПСЗ №4) становили 2,3 ГДКм.р., у районі Гідропарку (ПСЗ №15) – 1,5 ГДКм.р., вулиці Каунаській (ПСЗ №9) – 1,2 ГДКм.р. та на вулиці Олександра Довженка (ПСЗ №2) – на рівні ГДК, на інших постах – у межах 0,2 – 0,8 ГДКм.р. Всього у червні з оксиду вуглецю зафіксовано 10 випадків перевищення ГДКм.р., що становило 1,4% (у минулому місяці 1,2%) від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст діоксиду азоту за середньомісячними концентраціями перевищував рівень ГДКс.д. на всіх постах, крім ПСЗ №5. Найбільші з них відмічені на площах Галицькій (ПСЗ №6) та Бессарабській (ПСЗ №7) – 3,8 ГДКс.д., вулиці Семена Скляренка (ПСЗ №21) – 3,5 ГДКс.д., Берестейському проспекті (ПСЗ №11), вулицях Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3), Інженера Бородіна та Каунаській – 3,2 ГДКс.д., бульварі Лесі Українки (ПСЗ №8) – 3,1 ГДКс.д.. На інших постах середній вміст діоксиду азоту був у межах 2,4 – 2,8 ГДКс.д.

Максимальні концентрації діоксиду азоту на всіх постах були у межах 0,3 – 1,3 ГДКм.р. Всього у червні з діоксиду азоту зафіксовано 81 випадок перевищення ГДКм.р., що становило 8,0% (у минулому місяці 3,9%) від загальної кількості спостережень по місту.

Найбільший середньомісячний вміст формальдегіду зафіксовано на проспекті Берестейському та вулиці Семена Скляренка – 2,1 ГДКс.д., Оболонському проспекті (ПСЗ №17) – 2,0 ГДКс.д., площах Бессарабській та Галицькій та бульварі Лесі Українки – 1,8 ГДКс.д.. На інших постах середньомісячні концентрації формальдегіду були у межах 0,5 – 1,3 ГДКс.д.

Максимальні концентрації на проспекті Берестейському становили 1,2 ГДКм.р., бульварі Лесі Українки та вулиці Олександра Довженка – 1,1 ГДКм.р., на Оболонському проспекті та в районі Гідропарку – на рівні ГДК, на інших постах – у межах 0,3 – 0,9 ГДКм.р. Всього у червні з формальдегіду зафіксовано 4 випадки перевищення ГДКм.р., що становило 0,4% від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст фенолу визначався на шести постах. Середньомісячні концентрації цієї домішки були у межах 0,8 – 1,0 ГДКс.д.. Максимальні концентрації фенолу були на рівні 0,4 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації сірководню на трьох постах, де вимірювалась ця домішка, становили 0,001 мг/м³, максимальні – 0,004 мг/м³ (0,5 ГДКм.р.).

Вміст аміаку, хлористого водню та фтористого водню у повітрі за середньомісячними концентраціями не перевищував рівень відповідних санітарно – гігієнічних нормативів. Максимальні концентрації хлористого водню були у межах 0,7 ГДКм.р. Максимальні концентрації аміаку та фтористого водню були на рівні 0,1 - 0,2 ГДКм.р.

За інтегральним показником – ІЗА більш забрудненим повітрям у червні відзначався район вулиці Семена Скляренка. Високий рівень забруднення повітря відмічався також в районі Бессарабської площі, Берестейського та Оболонського проспектах, Галицької площі, бульвару Лесі Українки, вулиць Олександра Довженка та Каунаської.

Такий високий рівень забруднення обумовлено було високими концентраціями діоксиду азоту, діоксиду сірки та формальдегіду.

В районі вулиць Гетьмана Павла Полуботка, Гідропарку, Академіка Стражеска (ПСЗ №1) та Інженера Бородіна фіксувався підвищений рівень забруднення, в районі

вулиці Горіхуватський Шлях (ПСЗ №13) та проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) – низький.

Загалом у червні рівень забруднення атмосферного повітря дещо підвищився. Підвищився вміст діоксиду азоту, формальдегіду та хлористого водню.

У порівнянні з червнем 2025 року загальний рівень забруднення повітря знизився за рахунок зменшення середньомісячних концентрацій завислих речовин, оксиду вуглецю та формальдегіду, поряд з цим у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду азоту, діоксиду сірки та фенолу.

Київська область.

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у червні проводились на двох постах у місті Біла Церква та на одному посту в містах Бровари, Обухів і Українка. Визначався вміст чотирьох основних домішок (завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту) та вміст важких металів. У місті Біла Церква у червні було відібрано і проаналізовано 545 проб, у Броварах, Обухові та Українці – 312 проб повітря.

Загальний рівень забруднення повітря у червні за ІЗА в містах Біла Церква, Обухів, Бровари та Українка оцінювався, як низький.

Середньомісячні концентрації діоксиду азоту перевищували рівень ГДКс.д. у Білій Церкві – у 2,6 рази, в Українці – у 2,2 рази, в Броварах – 1,8 рази, Обухові – у 1,7 рази. Середньомісячні концентрації діоксиду сірки у всіх містах Київської області становили 0,8 – 0,9 ГДКс.д. Середньомісячні концентрації завислих речовин становили 0,3 – 0,4 ГДКс.д. Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю становили 0,0 – 0,4 ГДКс.д.

Максимальні концентрації діоксиду азоту у повітрі Білій Церкві досягали 1,3 ГДКм.р., у Броварах, Обухові та в Українці – 0,7 ГДКм.р.

Максимальні концентрації інших забруднювальних домішок були у межах 0,0 – 0,5 відповідних ГДКм.р.

У м. Біла Церква порівняно з минулим місяцем дещо підвищився вміст діоксиду азоту та оксиду вуглецю, знизився – завислих речовин. Порівняно з червнем минулого року дещо підвищився вміст діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксиду вуглецю, знизився – завислих речовин.

У м. Бровари порівняно з квітнем дещо підвищився вміст діоксиду азоту. Порівняно з травнем дещо підвищився вміст діоксиду сірки та знизився – діоксиду азоту. Порівняно з червнем минулого року дещо підвищився вміст діоксиду азоту, знизився – завислих речовин.

В атмосферному повітрі м. Обухів порівняно з минулим місяцем дещо підвищився вміст діоксиду азоту. Порівняно з червнем 2025 р. дещо знизився вміст завислих речовин та оксиду вуглецю, підвищився – діоксиду сірки та діоксиду азоту.

У м. Українка у порівнянні з минулим місяцем у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду азоту, зменшився – оксиду вуглецю. Порівняно з червнем 2025 р. дещо зменшився вміст діоксиду азоту.